

HOLLÓS KORVIN LAJOS: MÁRCIUSI SÉTA

Gyöngé leánykezével meglegyinti
a kurtaszoknyás szellő arcomat.
Aranytálból csorgatja óvatosan
a házfalakra ujbórát a nap.
A süldő tavasz tükörben tanulja
mosolyát: kijött az Andrássy-útra
s láttán a vén urak kacsintanak.

Most nem gondolnék semmire, csak mennék
szellőben, napban, vitorlás hajó,
partoktól messze, ringató hullámok
anya-ölen. Pihenni volna jó!
De nem lehet. Már oly rég nem pihentem...
halk ébresztő-óra ketyeg szivemben,
— vagy pokolgép?... s rohan a mutató.

Gimnazisták kis csapata jön: dél van.
Zajukból egy-két hangos szó kicsap.
Fülelek: lány, vagy latin...? — Politika!
Kezükben az uszító hetilap.
Gyerekkocsik közt bóbitás kisasszony.
Vézna leánykák minden uccasarkon
ibolyát árulnak. — Költő, vigadj!

Néhány új uccanév fehér zománccról
vigyorog rám s olyan, mint idegen
hódító barbárnyelvű hirdeteménye,
vagy mint kalóz a szabad vizeken.
— Minden megújul, ne törődj ezekkel,
az idő nem ül ölbetett kezekkel,
majd őket is letépi, — sziszegem.

Pufók léggömbök piros nyája fürgén
tolong egy bácsi ősz feje fölött,
ha szálaikat eltépném, szállanának
vigan, mint elszabadult ördögök.
Gyerekkorom, most köszönöm neked,
hogy láttam itt másfajta gömböket,
még itt pirulnak a szemem mögött.

Ezer huzal köt össze a világgal.
Már nemcsak hírt, de választ is kapok,
hangom mindmesszebb gyűrűzik s remegve
felragyognak a rokoncsillagok.
Nem siket űr tátong az ablakon túl;
kiáltok s szavam ritmusára kondul
ezer harang s tőlük tudom: vagyok.

*Bravó lírám, eddig téged csepültek
hátam mögött a költők, de ma már
magánéletem túrják, mert a jó orr
nem nyugszik, a míg rosszat nem talál.
Szegénységemen fintorog a hitvány,
kit eltart após, nő s az alapítvány,
— s böffenő száját elönti a nyál.*

*Már jambusokban gondolkodom olykor
és léptemen mérem az ütemet.
A néma bánat dallama a jambus
s most épp a gyászolóknak üzenek.
De holnap megváltoztatom a textust
s kimondok majd egy gyújtó anapesztust,
mi égis lobbantja a tüzeket.*

A FAJKUTATÁS NEHÉZSÉGEI

Irta: STEUER IMRE IVÁN

A fajtudományi kutatás hosszú időn át szerényen és csendben, a tudományos világ szűkrezabott határain belül folyt s a nagyszámu antropológiai, etnográfiai és őslénytani közlemény nehezen hozzáférhető szaklapokban jelent meg. A nagy nyilvánosság elé akkor kerültek e kutatás jórészt tendenciózusan értelmezett eredményei, amikor a „vér és faj“ politikai mítosszá lett. Ekkor cserélték össze a „faj“ fogalmát a „nép“ fogalmával s fűztek olyan következtetéseket a fajokhoz, melyekre a tudományos embertani és néplélektani megfigyelés senkit se jogosított fel. Ezért hemzseg a mai német fajkutatás a módszertani hibák s a hallgatólagosan és tudattalanul alkotott hipotézisek tömkelegétől.

Az a ma divatos német elv, mely különböző emberfajtáknak különböző értéket tulajdonít, illetve egyes fajokat felsőbbrendűeknek minősít, tisztán apriorisztikus megállapítás s alapja Gobineau és Chamberlain tudománytalan történelemszemlélete. Ez az egész áltudományos konstrukció csupán a mai német politika alátámasztása, miéртis sokszor kísért a feltevés, hogy a fajelméletnek, mint társadalomelméletnek kialakulásában bizonyos hangzási asszociáció is szerepet játszott. A „Klassenkampf“ jelzőjét a „Rassenkampf“ szólamával helyettesítették be s a nyomában kialakult rasszista történelemszemlélettel a történelmi materializmus elméletét pótolták. E szerint a történelem nem osztályok, hanem fajok harca a fajilag uralomra predesztinált felsőbbrendű (rassische Oberschicht) és alacsonyabb rendű (rassische Unterschicht) fajok között. (Schemann, Paul és mások).

A divatos német történelmi antropológia közvetlen hatása elsősorban a zsidóságot érinti, de érint más népcsoportokat is. Az északi faj magasabbrendűsége minden más fajjal szemben fennáll s amikor a háború utáni alacsonyabb értékű fajok térhódításáról beszélnek, a többi nem-északi fajú népelemekre gondolnak.